

CERKVENI GLASNIK

ZA TRŽIŠKO ŽUPNIJO

Izhaja zadnjo soboto v mesecu. -- Posamezna številka stane s prilogi „Vera in Življenje“ 2.- Din

Nagle in neprevidene smrti . . .

„Nagle in neprevidene smrti, reši nas o Gospod!“, tako molimo v litanijah vseh svetnikov. In ta prošnja mora biti res večkrat vključena v naše molitve.

Nagla, neprevidena smrt. Večkrat se oglasi. Pa je vedno za sorodnike umrlega pretresljiva, za celo župnijo pa glasen opomin, da moramo biti na zadnjo uro vedno pripravljene. Če pobere smrt nenadno dobrega kristjana, ki je zvesto izpolnjeval božje in cerkvene zapovedi, ki je hodil pogosto k svetim zakramentom, ki je bil z Bogom v dobrem prijateljstvu, potem pač s tolažbo mislimo ob taki smrti na njegovo pripravljenost. A včasih, pogosto, so klicani hitro pred božjo sodbo tudi taki, ki se v življenju niso ravno preveč pogosto in goreče za Boga menili. Smrt pobira, ne izbira . . .

Nimam namena v teh vrsticah razpravljati o gotovosti smrti, tudi ne o pripravljenosti na zadnjo uro, saj je o tem pogosto izrečena beseda v cerkvi, saj nam ta nauk oznanjajo zvonovi, kadarkoli zazvonijo mrliču. Opozorim naj pa na čudno, nekrščansko tolažbo, ki jo izrekajo nekateri ob naglih in neprevidenih smrtih.

So pripovedovali: „N. N. ga je v gostilni zvrnil par kozarčkov preveč. Truden je bil, ko se je vračal domov. Legel je v sneg. Tam je zaspal in zjutraj so ga našli zmrznjenega. To je prijetna smrt. Brez bolečin je zapustil svet.“ — Prijatelji, kaj pa duša? Kaj pa peta božja zapoved, ki prepoveduje ubijati tudi s pijačo telo? Kaj pa sodba, ki je po smrti gotova? Kaj pa večnost?

So govorili: „N. N. si je prerezal žile na rokah. V prijetni toploti tak človek umira. Sam ne čuti, kdaj ugasne. Naveličal se je življenja in v sanjavi zazibanju se je mirno poslovil od njega.“ — Prijatelji, kaj pa duša? Kaj pa večno življenje duše?

Se so govorili: „N. N. je nenadno umrl. Zadel ga je kap. Sinoči je bil še v veseli družbi, danes pa je brez bolečin zapustil

svet. To je lepa smrt. Brez bolečin.“ — To je lahko lepa smrt, če odpre po lepem zemskem življenju vrata v še lepšo večnost. A kdo važnih računov ne pregleda večkrat? In kdo ne želi prevažnega računa o zemeljskem življenju pregledati natančno vsaj tedaj, ko to življenje zapušča?

In še so govorili: „N. N. se je naveličal življenja. Ustrelil se je. Vedno je bil odločen v življenju in odločno je končal in prekinil tudi težave, ki so ga prav te dni morile.“ — Prijatelj, premisli to izjavo in po prevdaru boš prišel do sklepa, da je tako umrl le — velik bojazljivec. In duša? Ta ni umrla.

Tako in podobno so govorili ob takih in podobnih smrtnih slučajih — sebi in bližnjemu v žalostno tolažbo. In za žalostno izpričevalo svoje vernosti v posmrtno življenje duše, ki ga zadnja ura slehernega tako odločilno odpira.

Nismo mi poklicani, da sodimo umrle. Bog je sodnik in plačnik.

Vemo tudi, da popolno kesanje lahko reši vsako dušo še zadnji trenutek življenja večne smrti. Saj je celo desni razbojnik na križu dobil zagotovilo zveličanja od Gospoda po razbojniškem življenju, ko ga je v zadnjih trenutkih presunilo kesanje. A kdo je gotov, da bo ravno zadnje trenutke življenja mogel popolno kesanje obuditi. Ali bo za to časa in zavesti? Duhovnik, ki je tudi druge pogosto učil o popolnem kesanju, se je nekoč sam nahajal v veliki avtomobilski nesreči. Pa je odkrito priznal, da v strahu in polzavesti ni bil zmožen nobene misli kesanja. Bodimo zato vedno pripravljene. Ne vemo ne ure, ne dneva!

Naravnost grozno in divjaško je pa sledeče. Časopisi poročajo: „N. N. je zastrupil — ali ustrelil — najprvo nevesto, potem še sebe. Ali: najprvo celo družino in nazadnje še sebe. Rešil je svoje ljube in sebe.“ — Prijatelji, ali je to delo rešenja? Ali so take pripombe v dnevnem časopisju, kateremu so žalostni dogodki le dobrodošla senzacija, prilika za posebno izdajo in večjo prodajo, primerne in prave? Recimo, da bi ostal tak morilec živ in zdrav. Menite, da bi ga časopisi

še slikali za rešenika žrtev? Ali je res mogoče, da kdo svojemu bližnjemu in ljubemu izkaže ljubezen na tak način, kot to pogosto poročajo dnevni časopisi?

Tako poročanje in pisanje časopisov je vse obsodbe vredno. S takim pisanjem se v ljudeh vzbuja namenoma prepričanje, da ima človek pravico odločati nad svojim življenjem. In tako pisanje odobruje celo umor bližnjega in ga postavlja v vrsto odrešilnih dejanj.

Zastrupljanje ljudi s hvalisanjem umora in samomora mora voditi človeško družbo v propast. Vsak, ki taka dejanja kakorkoli hvali in zagovarja, jih je tudi kriv. Kriv jih je pogosto današnji kino, gledišče, knjiga, ki uničuje grozo pred zločinom in zametuje peto božjo zapoved. Kriv jih je tisti, ki „osvoboduje“ človeka s tem, da mu jemlje strah božji. Kriv jih je tisti, ki zatira vero v Boga, ki za vse skrbi in ne pozabi niti ptic pod nebom, niti lilij na polju, kaj šele človeka. Kriv jih je tisti, ki odvrta ljudi od katoliške Cerkve, ki v imenu Kristusovem vodi ljudi v strahu božjem, začetku modrosti in sreče. Vsi ti uidejo sicer navadno sodbi svetnih oblasti, sodbi Onega, ki pride sodit žive in mrtve pa ne bodo ušli.

Sodelujmo pri vzgojnem delu, ki ga vrši katoliška Cerkev, ne ovirajmo vsaj njene dela in zase ter za druge molimo: „Nagle in neprevidene smrti, reši nas o Gospod!“

Dve znameniti obletnici.

1500 letnica efeškega cerkvenega zbora (431 — 1931). O Binkoštih leta 431 se je začel v Marijini cerkvi v Efezu vesoljni cerkveni zbor, ki je obsodil Nestorijevo krivo trditev, da Marija ni božja mati, temveč samo mati človeške osebe Kristusove. Od tega časa je začelo verno ljudstvo Marijo še bolj častiti. Od tega časa so Marijo posebno radi pričeli imenovati Porodnico (Bogorodico — Theotokos). Na tem cerkvenem zboru je posebno lepo prišla do izraza ljubezen preprostih vernikov do Marije. Ljudstvo je namreč pozno v noč čakalo konca zborove seje in z gorečimi bakljami je potem spremilo škofove v njihova stanovanja ter se je silno veselilo, da je bila rešena čast Marije, ki ji jo je hotel vzeti Nestorij.

Po želji sv. Očeta papeža Pija XI. se obletnica tega znamenitega cerkvenega zbora praznuje letos po vsem katoliškem svetu. Pri nas bo tej proslavi posvečen zadnji dan šmarnične pobožnosti, nedelja 31. maja.

700 letnica smrti sv. Antona Padovanskega se bo slavila po celem svetu od letošnjega junija do junija prihodnjega leta.

Znamenito je pri tem svetniku, da je bil proglašen za svetega še preden je minilo leto dni po njegovi smrti. Posamezni pisatelji so takoj po smrti pričeli sestavljati seznam čudežev, ki so se izvršili na priprošnjo sv. Antona, pa so opešali, ker se jih je toliko izvršilo. Res: Kdor se ponižuje, bo povišan. Nikdar ni sv. Anton iskal samega sebe, pač pa vedno le čast božjo in blagor bližnjega, zato mu pa Bog to udanost v nebesih tako plačuje in ga obilno uslišuje.

Sv. Anton še vedno pomaga, zato ga vsi kristjani vneto častimo in na pomoč kličemo. Kje najdete še cerkev brez njegovega kipa ali slike?

Norčevalo se je nekoč nekaj brezvercev iz sv. Antona in njegovih uslišanj. Šli so v Padovo. Eden si je zavezal oči in zdrav je prosil mimoidoče, naj prosijo zanj sv. Antona. Čez dobro uro se je našemljeni dvignil in zaklical: Sv. Anton me je ozdravil. Tovariši so prišli in so mu odstranili obvezo. Toda zdravi bolnik je bil pa sedaj v resnici slep. To je zlobneže pretreslo. Priznali so javno zlobno namero in javno so prosili sv. Antona odpuščanja. Sv. Anton jih je uslišal, dal je slepcu luč oči in vsem luč močne vere.

Kdaj pomaga sv. Anton? Vedno, če prosimo po navodilu Gospodovem: „Iščite najprej božje kraljestvo in njegove pravice in vse drugo vam bo navrženo.“

Cerkvena oznanila.

Škofijski list z dne 16. aprila 1931 je prinesel glede cerkvenih oznanil sledečo določbo.

„V nekaterih župnijah je prišlo v navado, da se pri službi božji ob nedeljah in praznikih oznanjajo stvari, ki službo božjo profanirajo in spominjajo na tiste prodajalce, ki jih je Kristus izgnal iz templja. Da se v prihodnje prižnica ne bo onečaščala s takimi oznanili, se določa sledeče:

S prižnice se smejo oznanjati samo stvari, ki se tičejo božje službe, ali so sploh v tesni zvezi z vero in verskim življenjem, kakor n. pr. dela krščanske ljubezni do bližnjega. Vse drugo naj se oznanja zunaj cerkve po službi božji. Naznanila raznih svetnih oblasti se smejo oznanjati le v sporazumu s škofijskim ordinariatom. Tudi se ne smejo oznanjati v cerkvi gledališke predstave in druge prireditve, ki jih prirejajo razne organizacije, če niso verske vsebine

(n. pr. misijonska predavanja). Zlasti pa naj se ne nosijo na prižnico razne razprodaje, dražbe, zborovanja gospodarskega ali političnega značaja itd.

Vsa oznanila naj se zapisujejo v oznanilno knjigo. Če je bilo oznanilo pisano ali tiskano na posebnem listku, naj se ta listek shrani, v oznanilni knjigi pa naj se prav kratko označi predmet takega oznanila. Gg. dekanom se naroča, naj se pri vizitaciji prepričajo, kako se bo ta določba izvrševala.

Ta določba je bila že prebrana v naši župnijski cerkvi. Pa naj jo še posebej preberejo vsi tisti, ki so v zadnjih letih prinašali in pošiljali vsemogoča oznanila v župnijski urad.

Posebej opozarjam, da naj najditelji tujih stvari bodo vendar pošteni, pa naj najdeno prijavljajo v župnijskem uradu. Za najdene stvari bo vedno oznanjeno, saj je to v smislu sedme božje zapovedi. Da je pa kdo kaj izgubil, o tem se v cerkvi ne bo oznanjalo, ker pošteni najditelj bo že po svoji vesti najdeno prijavil. Nimajo pa tudi oznanila o izgubljenem nobenega uspeha. Vsemogoče smo že oznanjali: o izgubljenem denarju reveža, o izgubljeni živini, o izgubljenih zapestnicah in oveskih (zaljubljenih parov!) itd., pa se najditelj na tako oznanilo še nikdar ni oglasil.

Oznanil je strogo cerkvenih itak vsako nedeljo zadosti in zavlačujejo božjo službo, zato se bomo duhovniki z veseljem držali označene določbe.

Za posvetna oznanila naj se vsak obrne na občinski urad, da jih razglasi po svojem klicarju.

Koliko nas je v tržiški župniji.

To nam je povedalo ljudsko štetje, ki je pokazalo stanje prebivalstva popolnoči 1. aprila.

Mesto Tržič šteje 3244 prebivalcev. Moških je 1425, žensk pa 1819, torej je v Tržiču žensk 394 več kakor moških. Po državljanstvu imamo v mestu Jugoslovanov: 3128, Avstrijcev: 44, Čehov: 34, Italijanov: 25, Nemcev: 6, Švicarjev: 3, Angležev: 1, Amerikancev: 1, Poljakov: 1, Rusov: 1. Po materinskem jeziku je Slovencev: 3122, Srbohrvatov: 21, Nemcev: 75, Čehov: 15, Italijanov: 5, Poljakov: 2, Rusov: 2, Angležev: 1, Madžarov: 1. Po veri je rimokatoličanov: 3226, pravoslavnikov: 10, evangelijskih: 5, muslimanov: 3.

Pri Sveti Ani je vseh prebivalcev 596. Moških je 312, žensk pa 284, torej je moških 28 več kakor žensk. Po državljanstvu je Jugoslovanov: 576, pripadnikov drugih držav je pa: 20. Po materinskem jeziku je Slovencev: 592, Srbohrvatov: 2, Nemcev: 2. Po veri je rimokatoličanov: 593, pravoslavnikov: 2 in 1 je versko neopredeljen.

Na Bistrici je vseh prebivalcev 598. Moških je 281, žensk pa 317, torej je žensk 36 več kakor moških. Po državljanstvu je Jugoslovanov: 582, pripadnikov drugih držav je pa: 16. Po materinskem jeziku je Slovencev: 582, Neslovencev pa 16. Po veri je rimokatoličanov: 592, evangelijskih: 4, pravoslavnikov: 1 in 1 je pripadnik češke narodne cerkve.

V Dolini je vseh prebivalcev 564. Moških je 278, žensk pa 286, torej je žensk 8 več kakor pa moških. Po državljanstvu je Jugoslovanov: 532, pripadnikov drugih držav je pa: 32. Po materinskem jeziku je Slovencev: 554, Neslovencev pa: 10. Po veri je rimokatoličanov: 555, evangelijskih: 5, pravoslavnikov: 2 in 2 sta pripadnika še drugih ver.

Cela tržiška župnija šteje 5.002 prebivalca. Moških je 2296, žensk pa 2706. Rimokatoličanov je 4966, drugoverceev pa 36.

To in ono.

Prvo sveto obhajilo otrok se bo vršilo na Alojzijevo nedeljo 21. junija pri osmi sveti maši. Praznik mladinskega zaščitnika bo proslavila potem popoldne vsa mladina naše župnije s posebno pobožnostjo popoldne v cerkvi. K tej pobožnosti bodo povabljeni tudi otroci sosednjih župnij. Pridiga popoldne bo namenjena mladini in pri petih litanijah bodo peli samo otroci, Stariši, izročite svoje najdražje na lepi praznik mladinskemu zaščitniku!

Žegnanje na Kofcah je v nedeljo po sv. Janezu Krstniku, letos 28. junija. Ob desetih bo ta dan na Kofcah sv. maša. V stolpu kapele se bo ta dan oglasil prvič tudi zvonček, ki bo odslej vabil pastirje in turiste k sv. maši. Za zvon so posebej prosili pastirji, ki radi pridejo k sv. maši. Pa tudi turisti naj glas zvona poslušajo. Dolg kapele se je z nabavo zvončka seveda še povečal in župnik vabi vse tiste, ki bodo na žegnanju na Kofcah, da so obenem po svojih močeh tudi za botrčke in botrice novega zvončka.

Čujte turisti! Okoli Velike noči je bilo letos v naših hribih še silno veliko snega. Dohod nanje je bil težji kot je sedaj. Pa vendar je nekdo v tednu po Veliki noči bil zjutraj v trziški cerkvi pri dveh svetih mašah in zvečer ob sedmih se je že vrnil poživljen iz vrha Storžca. Ne hodite brez sv. maše po hribih!

Pri šmarnični pobožnosti je bilo letos pač najlepše to, da je pri petih litaniyah mogočno prepevala vsa cerkev. To naj vedno ostane!

V Rimu je bilo na proslavi štiridesetletnice delavske okrožnice „Rerum novarum“ tudi pet zastopnikov delavskega Tržiča, ki so se iz romanja prav zadovoljni vrnili.

Oznanila za junij.

1. Slovesno mrtvaško opravilo za vse pokojne trziške farane, posebno za dobrotnike župne cerkve. Ob pol 6. velike bile, nato slovesna peta črna sv. maša z leviti in končno obhod po pokopališču in libera pred pokopališko kapelico.

4. Sv. Rešnjje Telo, zapovedan praznik: Ob 6. je sv. maša z blagoslovom, druga ob 8., ob 9. je sv. maša z leviti. Med slovesno sv. mašo je običajno darovanje fantov in deklet. Po slovesni sv. maši se vrši procesija s sv. R. T. Pri procesiji naj vlada lep red! Kdor ne gre k procesiji, naj ne postaja, sebi v sramoto in drugim v zgledovanje, ob cesti! Popoldne ob pol 3. so slovesne litanije Srca Jezusovega.

Vso osmino praznika sv. R. T. bo zjutraj ob 6. sv. maša z blagoslovom. Za evh. tridnevnicu se vršijo v petek, soboto in nedeljo litanije Srca Jezusovega.

5. Prvi petek v mesecu. Zvečer po litaniyah skupna molitev svete ure, namesto prejšnji večer.

7. Nedelja v osmini praznika sv. R. T. in prva nedelja v mesecu. Zjutraj pri 6. sv. maši skupno sv. obhajilo za moške.

11. Pričetek tridnevnic na čast presvetemu Srcu Jezusovemu. Zvečer vsakega dne tridnevnic ob 8. litanije Srca Jezusovega.

12. Praznik presv. Srca Jezusovega. Ob 9. sv. maša z blagoslovom. Ta dan je mogoče dobiti popolne odpustke. Pogoji: prejem sv. zakramentov, sv. obhajilo bodi zadostilno, nekoliko premišljevanja o dobrotljivosti presvetega Srca in molitev v namen sv. očeta.

13. Sv. Anton Padovanski.

14. Nedelja v osmini praznika Srca Jezusovega. Popoldne ura molitve in pete litanije Srca Jezusovega.

21. Četrta nedelja po Binkoštih in praznik sv. Alojzija. Pri 8. sv. maši slovesno prvo sv. obhajilo otrok. Prvoobhajanci na se zberejo ob 3/4 8. na župnijskem dvorišču, da se uredijo za slovesen uhod v cerkev. Popoldne ob 2. bo mladinska pobožnost z nagovorom za otroke in petimi litanijami. Po popoldanski pobožnosti se vrši za prvoobhajance in otroke sploh v dvorani na Skali akademija.

19. — 21. Tridnevnic za dekleško Marijino družbo. V petek in soboto se vršijo ob 8. zvečer najprvo litanije, potem pa govor za dekleta. V nedeljo zjutraj po 6. sv. maši je skupno sv. obhajilo.

24. Praznik sv. Janeza Krstnika. Ob šestih orglana, farna sv. maša.

27. Vidov dan, ki je vsled nedelje prestavljen letos na dan 27. junija. Ob 8. je slovesna črna peta sv. maša z leviti za vse, ki so padli za vero in domovino. Po tem opravilu se vrši takoj slovesna zahvala za sklep šolskega leta.

28. Peta nedelja po Binkoštih. Službe božje v župni cerkvi ob navadnih urah. Ob desetih je tudi sv. maša n Kofcah.

29. Sv. Peter in Pavel, zapovedan praznik. Ob 6. in 10. je sv. maša z dvema blagoslovoma, ob 10. je peta. Popoldne litanije vseh svetnikov.

Shodi cerkvenih organizacij:

III. red: shod 6., vesoljna odveza 4., 12., 29.

Dekleška Marijina družba: vse ob tridnevnicu.

Fantovska Marijina družba: skupno sveto obhajilo 7., shod po oznanilu v cerkvi.

Marijina družba za žene: shod 14. in isto jutro skupno sv. obhajilo.

Šolska sv. spoved: bo za vse šole obvezna in bo čas oznanjen v cerkvi in razglašen v šoli.

Prispevke za bratovščino sv. Rešnjega Telesa naj blagovolijo prinesiti člani tekom meseca junija v župnijski urad.

Župnijska kronika za april 1931.

Aprila v naši župniji rojenih: 7.

Aprila v naši župniji poročeni:

1. Gorjanec Miroslav, orožnik, rojen v Kranjski gori in Meglič Antonija, delavka, Sv. Ana 75, poročena 8. aprila.

Aprila v naši župniji umrli:

- Mrtvorojenka 19. aprila.
- Kramaršek Jerica, posestnica - vdova, rojena 6. 2. 1860 v Predosljih, umrla v Tržiču štev. 169, dne 21. aprila.
- Košir Ivana, samska vezilja, rojena 24. 6. 1908 v Tržiču, umrla v ljubljanski bolnici 21. aprila, pokopana v Tržiču 23. aprila.
- Pavlič Frančiška, gostilničarka - vdova, rojena pri Sveti Ani 1. 10. 1870, umrla pri Sveti Ani štev. 38, dne 23. aprila.
- Laussegger Marija, vdova - zasebnica, rojena v Slov. Plajberku na Koroškem pred 73. leti, umrla v Dolini štev. 59, dne 26. aprila.

Aprilska poročila od drugod:

- Klemenc Josip, sin voznika Andreja in Frančiške, Puterhof, rojen v ljubljanski bolnici, dne 17. marca.
- Štular Franc, sin žagarja Aleša in Jožefa, Ročevnica, rojen v ljubljanski bolnici 30. marca.
- Toporiš Konrad, rojen 17. 11. 1901 pri Sveti Ani, poročen 26. aprila v Slovenski Bistrici z Rozo Hasler.

za predstavnika in založnika: Anton Vovk, župnik v Tržiču. Za urednika v Ljubljani: Dr. P. Gvido Rant, O. F. M. Za Zadržno tiskarno v Ljubljani: Srečko Magolič.